

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 013925 15 Кж 2
Бања Лука, 19.3.2015. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као председника вијећа, Горане Микеш и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог З.Б., због кривичног дјела обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног тужиоца у Бањој Луци, Подружна канцеларија Приједор и браниоца оптуженог, адвоката Б.Г. из Н.Г., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 013925 14 К 2 од 04.12.2014. године, у сједници вијећа, којој су присуствовали замјеник Главни републички тужилац Светлана Брковић, оптужени и његов бранилац, донио је дана 19.3.2015. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе окружног тужиоца у Бањој Луци, Подружна канцеларија Приједор и браниоца оптуженог З.Б., те потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 013925 14 К 2 од 04.12.2014. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 013925 14 К 2 од 04.12.2014. године, оглашен је кривим оптужени З.Б., због кривичног дјела обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС), те осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године. На основу члана 99. став 1. и 96. став 1. и 2., те члана 97. став 2. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је обавезани да плати трошкове кривичног поступка у износу од 1.057,00 КМ и паушала у износу од 200,00 КМ, као и награду и нужне издатке браниоца по службеној дужности, која висина ће бити одређена посебним рјешењем. На основу члана 108. став 1. и 3. ЗКП РС, оштећена М.М., са имовинскоправним захтјевом, упућена је на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили окружни тужилац у Бањој Луци, Подружна канцеларија Приједор и бранилац оптуженог, адвокат Б.Г. из Н.Г.

Окружни тужилац је жалбу изјавио због одлуке о казни, са приједлогом да се та пресуда преиначи и оптуженом, за почињено кривично дјело, изрекне већа казна затвора.

Бранилац оптуженог је жалбу изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободе од оптужбе или одржи претрес пред другостепеним судом, на којем ће се поново саслушати оштећена и вјештак психијатар, а по потреби извести и други докази, те донијети правилна и законита одлука.

Одговор на жалбе није поднесен.

У сједници вијећа, замјеник Главног републичког тужиоца је изложила жалбу окружног тужиоца из Бање Луке, Подрућне канцеларије Приједор, остајући код приговора и приједлога из те жалбе. Предложила је да се жалба браниоца оптуженог одбије, као неоснована. Бранилац оптуженог је изложио жалбу, остајући код приговора и приједлога садржаних у њеном образложењу, које излагање је оптужени подржао.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Нису основани аргументи из жалбе браниоца оптуженог, у прилог тврдњи да су, у побијаној пресуди, изостали разлози о одлучним чињеницама, и то они које се односе на оцјену исказа оштећене из истраге и са главног претреса, као и оцјену тих исказа и исказа оптуженог, те да је тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Наиме, у складу са одредбом члана 295. став 2. ЗКП РС, оцијењени су сви докази спроведени на главном претресу пред првостепеним судом, а затим је, у складу са обавезом из одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС, дата оцјена вјеродостојности противријечних исказа оштећене и оптуженог, кроз детаљно и аргументовано образложене разлоге за прихватање исказа оштећене, истовремено доводећи у везу тај исказ са материјалним доказима, првенствено налазом специјалисте гинеколога др Д.Г.-В., која је извршила преглед оштећене дана 01.7.2005. године и њеним свједочењем на главном претресу.

Надаље, приговорима изнесеним у жалби браниоца оптуженог, не може се довести у сумњу потпуност и правилност чињеничне основе побијане пресуде и закључак да је оптужени на начин, описан у изреци побијане пресуде, починио кривично дјело полно насиље над дјететом из члана 195. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, за које је том пресудом оглашен кривим.

Такав закључак је резултат правилне оцјене доказа, управо на начин како то захтијева одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, и то оцјене сваког доказа оптужбе и одбране појединачно и у њиховој међусобној повезаности.

Вјеродостојност исказа малољетне оштећене, и ваљаност разлога датих у побијаној пресуде за прихватање њеног исказа, не може се оспорити жалбеним приговорима, јер је тај исказ, у битним чињеницама, доследан и увјерљив. Описала је начин, вријеме и околности у којима је оптужени, предузимао конкретне полне радње, на начин описан у изреци побијане пресуде. Одређене разлике у њеним исказима, које се потенцирају у жалби браниоца оптуженог, на којима се настоји оспорити њен кредибилитет и тиме вјеродостојност (да ли је осјећала бол приликом полног односа, одређење мјеста гдје је након тога отишла и гдје је преноћила), резултат су карактера самог дјела којим је нарушен њен полни интегритет и перцепције дјела у цјелини.

Надаље, правилно је првостепени суд исказ оштећене, са аспекта садржаја, довео у везу са исказима свједока Б.Т., старатеља малољетне оштећене, налазом и мишљењем специјалисте гинеколога др Д.Г.-В., која је извршила преглед оштећене дана 01.7.2005. године (нема свјежих повреда химена, није “virgo”) и њеним свједочењем на главном претресу, и у тим доказима нашао потпуну сагласност.

Осим тога, у оквиру чињеничне основе побијане пресуде, у поновљеном поступку, у складу са рјешењем Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 013925 14 Кж од 14.10.2014. године, којим је укинута ранија првостепена пресуда, извршено је вјештачење малољетне оштећене од стране др Н.М., специјалисте психијатра, па је дати налаз и мишљење, у повезаности са налазом вјештака психолога Т.Д., био ваљана основа за закључак, да оштећена, због менталног дефицита (особа ретардираних интелектуалних способности, нивоа лаке менталне ретардације) и недовољаног развоја свих психичких функција, није могла да схвати значај полног односа и тиме није била способна да пружи отпор.

Приговори из жалбе браниоца оптуженог, којима се доводи у сумњу квалитет налаза вјештака др Н.М., кроз тврдњу да вјештак, приликом израде налаза и мишљења, није имала на располагању исказе оштећене и са главног претреса (дана 10.6.2014. године), указујући на одређене разлике у односу на раније дати исказ, у ком правцу је и био приједлог за допуну налаза, су без основа, обзиром да оцјену, евентуалних, разлика у исказима свједока (па тиме и вјеродостојност), не врши вјештак, већ онај задатак у границама јасно одређеним у наредби тужиоца од 13.11.2014. године, како је и поступљено у конкретном случају.

Надаље, утврђење способности оштећене, као пасивног субјекта за пружање отпора при извршењу дјела против полног интегритета, припада домену утврђења биолошких основа неурачунљивости, са аспекта схватања значаја полних радњи, а не њене физичке способности. Ради тога су без основа и они аргументи из жалбе браниоца оптуженог, којима се оспорава правилност чињеничних утврђења и којима се указује на противрјечност из датог налаза и мишљења вјештака и исказа оштећене у тврдњи да је, критичне прилике, успјела побјећи из аута оптуженог.

Имајући у виду наведено, и по оцјени овог суда, сви спроведени докази представљају ваљану основу за закључак да је оптужени починио радње чињенично описане у изреци побијане пресуде.

Слиједом наведеног, на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању, правилно је примјењен Кривични закон, када су радње оптуженог из изреке побијане пресуде, квалификоване као кривично дјело полно насиље над дјететом из члана 195. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Овај суд је испитао побијану пресуду у одлуци о казни, налазећи да нису основани жалбени приговори тужиоца и браниоца оптуженог, којима се оспорава правилност и законитост побијане пресуде и у овом дијелу.

У поступку одмјеравања казне, првостепени суд је правилно утврдио и дао правилан значај свим олакшавајућим и отежавајућим околностима, које су од утицаја за висину казне, прописаних у одредби члана 37. став 1. КЗ РС. О свим тим околностима су дати детаљно и ваљано образложени разлози у њиховој међусобној оцјени и повезаности, дакле, и са аспекта индивидуализације казне. То се, првенствено односи на бројне олакшавајуће околности и то личне и породичне прилике оптуженог (отац четворо малољетне дјеце) неосуђиваност, протек времена од извршења дјела (готово 10 година), те изостанак трајних психичких траума код оштећене. Све те околности, у међусобној повезаности, оправдавају примјену одредби члана 38. тачка 2. у вези са чланом 39. став 1. тачка 3. КЗ РС, тако да је изречена казна, потребна и довољна мјера за остварење сврхе кажњавања из одредбе члана 28. КЗ РС.

Из наведених разлога и примјеном одредбе члана 327. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
др Вељко Икановић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић